

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสที่มีต่อประชาชนในตำบลโพธิ์ศรี อำเภอฟิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ ประชากร
- ๓.๒ กลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ กรอบแนวคิดและการกำหนดตัวแปร
- ๓.๔ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๖ การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- ๓.๗ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๘ การวัดค่าตัวแปร
- ๓.๙ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๑๐ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากร

ประชากร ได้แก่ ประชาชนตำบลโพธิ์ศรี อำเภอฟิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนทั้งหมด ๙,๘๖๗ คน กลุ่มตัวอย่าง ๓๖๙ คน จำนวน ๑๔ หมู่บ้าน

๓.๒ กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจโดยใช้เครื่องมือในการวิจัย ๒ ประเภท คือ แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนของตำบลโพธิ์ศรี อำเภอฟิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเปิดตารางสำเร็จของเครจซี่ (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan) แล้วนำมาหาอัตราสัดส่วนของประชากร(Proportionl to Size) แยกตามกลุ่มตัวแปรที่ศึกษาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน ๓๖๙ คน หลังจากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ดังรายละเอียดในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปร

ตัวแปรการศึกษา	เพศชาย				เพศหญิง			
ประชากรตำบล โพธิ์ศรี	อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี	๑๙ – ๓๐ ปี	๓๑ – ๔๐ ปี	๔๑ ปีขึ้นไป	อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี	๑๙ – ๓๐ ปี	๓๑ – ๔๐ ปี	๔๑ ปีขึ้นไป
	ประชากร	ประชากร	ประชากร	ประชากร	ประชากร	ประชากร	ประชากร	ประชากร
หมู่ที่ ๑ บ้านหนองโพธิ์	๑๒๑	๙๖	๘๔	๑๒๘	๑๐๑	๘๕	๖๖	๑๒๑
หมู่ ๒ บ้านโนนข่า	๑๑๐	๘๕	๗๗	๑๓๗	๑๐๗	๘๔	๖๕	๑๑๙
หมู่ ๓ บ้านวังพอก	๑๑๑	๑๒๑	๘๕	๑๔๕	๘๗	๘๗	๘๒	๑๐๗
หมู่ ๔ บ้านนาหว้า	๙๘	๗๖	๘๗	๑๒๒	๑๐๔	๗๕	๗๓	๑๐๓
หมู่ ๕ บ้านท่าค้อ	๘๗	๙๗	๗๖	๑๐๘	๙๘	๘๔	๖๔	๑๐๑
หมู่ ๖ บ้านสะพือใต้	๘๖	๑๐๘	๘๓	๑๒๘	๑๐๒	๗๗	๕๒	๑๒๒
หมู่ ๗, ๑๓, ๑๔ บ้านโพธิ์ศรี	๑๙๘	๑๗๘	๑๖๙	๑๗๖	๑๙๙	๑๘๙	๑๕๕	๒๘๓
หมู่ ๘ บ้านสะพือเหนือ	๑๑๐	๙๔	๗๙	๑๒๒	๑๐๘	๗๘	๖๘	๙๖
หมู่ ๙ บ้านโพธิ์ศรีใต้	๑๑๒	๗๗	๘๗	๑๔๒	๑๐๔	๘๖	๖๓	๙๔
หมู่ ๑๐ บ้านทุ่งนาแพง	๘๘	๙๔	๙๘	๑๒๑	๑๐๒	๗๖	๗๔	๙๘
หมู่ ๑๑ บ้านโนนยาง	๙๖	๕๕	๗๖	๑๔๔	๑๐๔	๗๔	๗๖	๑๑๑
หมู่ ๑๒ บ้านท่าค้อใต้	๗๘	๖๗	๕๙	๑๐๒	๑๐๖	๗๘	๗๘	๑๒๙
รวม	๑๒๙๕	๑๑๔๘	๑๐๕๑	๑๕๗๕	๑๓๒๒	๑๐๗๖	๙๑๖	๑๔๘๔
รวมประชากรทั้งหมด	๔๘๖๗							
กลุ่มตัวอย่าง	๓๖๙							

๓.๓ กรอบแนวคิดและการกำหนดตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษาไว้ ดังนี้

๓.๓.๑ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนของ ตำบลโพธิ์ศรี อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี แบ่งตามเพศคือ เพศชายและเพศหญิงอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี, ตั้งแต่อายุ ๑๘-๓๐ ปี, ตั้งแต่อายุ ๓๑-๔๐ ปี และนับตั้งแต่อายุ ๔๑ ปีขึ้นไป

๓.๓.๒ ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนตำบลโพธิ์ศรี อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี ใน ๔ ด้าน

- ๑) ด้านการสร้างศรัทธา
- ๒) ด้านการพัฒนาชุมชน
- ๓) ด้านส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม
- ๔) ด้านการศึกษา

๓.๔ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งข้อมูลที่ใช้ออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๔.๔.๑ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลจากแบบสอบถามและสัมภาษณ์เรื่อง ภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสที่มีต่อประชาชนในตำบลโพธิ์ศรี อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี

๔.๔.๒ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ ข้อมูลจากเอกสาร ตำราวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และ งานวิจัยเชิงสำรวจหรืองานภาคสนาม (Survey Research or Field Research)

๓.๕ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

๑) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอน ลักษณะและการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

- ๑.๑) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ๑.๒) ปัญหาและแนวทางแก้ไข
- ๑.๓) ข้อเสนอแนะอื่น

ลักษณะของแบบสอบถามในตอนต้นที่ ๑ และตอนที่ ๒ เป็นมาตราส่วนตรวจสอบรายการ (Check List) ส่วนตอนที่ ๓ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

๕ หมายถึง มีความเหมาะสม ถูกต้อง หรือเห็นควรด้วยระดับดีมากที่สุด

- ๔ หมายถึง มีความเหมาะสม ถูกต้อง หรือเห็นควรด้วยระดับดีมาก
- ๓ หมายถึง มีความเหมาะสม ถูกต้อง หรือเห็นควรด้วยระดับดี
- ๒ หมายถึง มีความเหมาะสม ถูกต้อง หรือเห็นควรด้วยในระดับพอใช้
- ๑ หมายถึง มีความเหมาะสม ถูกต้อง หรือเห็นควรด้วยในระดับปรับปรุง

๓.๖ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๖.๑ ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๖.๒ สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม ๒ ประเภท คือ แบบปลายปิด และแบบปลายเปิด

๓.๖.๓ นำเสนอเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วจากนำเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา

๓.๖.๔ นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน คือ

- ๑) พระครูธรรมธรศิริวัฒน์ สิริวิฑูโน, ผศ.ดร.
- ๒) พระครูวุฒิชัยธรรมบัณฑิต, ผศ.ดร.
- ๓) ผู้ศาสตราจารย์สุพิมล ศรศักดิ์ดา

เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถามเพื่อปรับปรุงแก้ไขความสมบูรณ์ของเนื้อหา

๓.๖.๕ นำเครื่องมือไปใช้กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (a-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) และได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ ๐.๘๗

๓.๖.๖ นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

๓.๗ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๗.๑ ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง

๓.๗.๒ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนจากผู้วิจัย

๓.๗.๓ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

๓.๗.๔ เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จำนวน ๓๖๙ ชุด และแบบสัมภาษณ์อีก ๑๕ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และนำมาจัดลำดับข้อมูล

๓.๗.๕ นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

๓.๘ การวัดค่าตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลผลค่าเฉลี่ยการประเมินจากประชาชนของตำบลโพธิ์ศรี อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี ในด้านต่าง ๆ โดยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best) ดังนี้^๑

ระดับค่า	ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลผล
๕	๔.๕๐-๕.๐	มีความคิดเห็นที่ดีที่สุด
๔	๓.๕๐-๔.๔๙	มีความเห็นที่ดีมาก
๓	๒.๕๐-๓.๔๙	มีความคิดเห็นที่ดี
๒	๑.๕๐-๒.๔๙	มีความคิดเห็นว่าเป็นพอใช้
๑	๑.๐๐-๑.๔๙	มีความคิดเห็นว่าเป็นควรปรับปรุง

๓.๙ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ และใช้วิเคราะห์เนื้อหา มีลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๙.๑ ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล โดยหาค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๙.๒ ศึกษาด้านความศรัทธาของประชาชนของตำบลโพธิ์ศรี อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี โดยหาค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และผลของการวิเคราะห์เนื้อหา (Analysis of contents)

๓.๙.๓ เพื่อศึกษาความคิดเห็นด้านการพัฒนาชุมชน ของประชาชนตำบลโพธิ์ศรี อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓.๙.๔ ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนตำบลโพธิ์ศรี อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานีในด้านการส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ต่อการประเมินผลการดำเนินงานจำแนกตัวแปร เพศ ระดับหมู่บ้าน และอายุ โดยทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน

^๑ ชูศรี วงศ์รัตน์, ๒๕๔๑, หน้า ๗๕.

๓.๙.๕ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหตามความคิดเห็นของประชาชนของตำบลโพธิ์ศรี อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

๓.๙.๖ ในการรวบรวมข้อมูลที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analyses)

๓.๑๐ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑๐.๑ สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป

๓.๑๐.๒ สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่า (f-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

๓.๑๐.๓ สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

๑) การหาค่าร้อยละ (Percentage)^๒ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{\bar{X} \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละ
 $\bar{X}$ = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
 N = จำนวนประชากร

๒) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)^๓ ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum f \bar{X}}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าร้อยละ
 $\sum f \bar{X}$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม
 N = จำนวนประชากร

^๒ นิภา เมธาวิชัย , ๒๕๔๓, หน้า ๑๒๘.

^๓ ส่องศรี ชมพูนงค์ , ๒๕๔๗, หน้า ๕๕.

๓) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standary Deviation) ^๔ ใช้สูตร

$$S = \frac{\sqrt{N \sum f \bar{X}^2 - (\sum f \bar{X})^2}}{N(N-1)}$$

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum f \bar{X}$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

๔) การทดสอบสมมติฐาน (f-test)^๕

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เมื่อกำหนดให้

t แทน ค่าการแจกแจงที

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ ๑ และ ๒

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ ๑ และ ๒

n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ ๑ และ ๒

กลุ่มตัวอย่างที่ ๑ คือ กลุ่มที่มีคุณลักษณะที่ต้องการ

กลุ่มตัวอย่างที่ ๒ คือ กลุ่มที่ไม่มีคุณลักษณะที่ต้องการ

^๔ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, ๒๕๔๐. หน้า ๕๓.

^๕ นิภา เมธาวีชัย. ๒๕๔๓. หน้า ๒๓๘.